

WOJEWODA WIELKOPOLSKI

Poznań, 31 stycznia 2018 r.

KN-X.431.37.2017.2

Pan
Józef Kwaśniewicz
Starosta Szamotulski
ul. Wojska Polskiego 4
64-500 Szamotuły

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie¹, art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej² oraz art. 175 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych³ przeprowadzona została w dniach od 20 września do 8 listopada 2017 r. przez Piotra Ślusarskiego – inspektora wojewódzkiego z Wydziału Kontroli, Prawnego i Nadzoru Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu⁴ kontrola w Starostwie Powiatowym w Szamotułach⁵, zwanym dalej „Starostwem”, w zakresie oceny prawidłowości wykorzystania i rozliczenia dotacji celowej z budżetu państwa przeznaczonej na udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej, w tym ocena prawidłowości działań realizowanych na podstawie ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nieodpłatnej pomocy prawnej oraz edukacji prawnej⁶, zwanej dalej „ustawą o udzielaniu nieodpłatnej pomocy prawnej”, a także oceny realizacji zadań z zakresu administracji rządowej wynikających z ustawy z dnia 6 kwietnia 1984 r. o fundacjach⁷.

W związku z powyższym, na podstawie art. 47 ustawy o kontroli w administracji rządowej, przekazuję niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Powiat Szamotulski na realizację zadania polegającego na udzielaniu nieodpłatnej pomocy prawnej otrzymał w 2016 r. dotację celową z budżetu państwa w wysokości 247.200 zł, z tego 239.784 zł na wynagrodzenia adwokatów, radców prawnych i na rzecz organizacji pozarządowych oraz 7.416 zł na pokrycie kosztów obsługi organizacyjno –

¹ Dz. U. z 2015 r. poz. 525 ze zm.

² Dz. U. z 2011 r. Nr 185 poz. 1092.

³ Dz. U. z 2017 r. poz. 2077.

⁴ Na podstawie upoważnienia Wojewody Wielkopolskiego nr 381/17 z 30 sierpnia 2017 r.

⁵ ul. Wojska Polskiego 4, 64-500 Szamotuły.

⁶ Dz. U. z 2017 r. poz. 2030.

⁷ Dz. U. z 2016 r. poz. 40 ze zm.

technicznej zadania. Wykorzystano środki w wysokości 229.439,46 zł na wynagrodzenia oraz 7.416,00 zł na obsługę zadania, co stanowiło odpowiednio 95,7% i 100% dotacji otrzymanej. Niewykorzystaną część dotacji celowej na wynagrodzenia w wysokości 10.344,54 zł zwrócono na rachunek bieżący dysponenta głównego – Wojewody Wielkopolskiego.

Na terenie Powiatu Szamotulskiego zorganizowano cztery punkty nieodpłatnej pomocy prawnej⁸. Z uwagi na fakt, iż wyłoniona w otwartym konkursie ofert organizacja pozarządowa wycofała się z realizacji zadania, wszystkie punkty prowadzone były przez Powiat Szamotulski.

Powiat Szamotulski zamieścił w Biuletynie Informacji Publicznej Starostwa oraz w każdym punkcie nieodpłatnej pomocy prawnej informację o lokalizacji punktów nieodpłatnej pomocy prawnej wraz z harmonogramem wskazującym dni i godziny, w których udzielana była nieodpłatna pomoc prawna. Informacja zawierała wskazanie, w których punktach nieodpłatnej pomocy prawnej była udzielana nieodpłatna pomoc prawna przez adwokata lub radcę prawnego.

Sprawowanie bezpośredniego nadzoru i kontroli nad przygotowaniem i przebiegiem realizacji ww. zadania Starosta Szamotulski powierzył ustnie osobie zatrudnionej na stanowisku Dyrektora Wydziału Edukacji, Spraw Obywatelskich, Kultury, Sportu i Turystyki a następnie⁹ osobie zatrudnionej na stanowisku inspektora w ww. Wydziale.

Wojewoda Wielkopolski ocenia pozytywnie realizację zadania polegającego na udzielaniu nieodpłatnej pomocy prawnej oraz wykorzystanie i rozliczenie dotacji celowej udzielonej na jego realizację, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości.

Pozytywną ocenę uzasadnia:

- zorganizowanie nieodpłatnej pomocy prawnej na terenie Powiatu Szamotulskiego,
- zawarcie porozumienia z radą okręgową izby radców prawnych zgodnie z art. 10 ustawy o udzielaniu nieodpłatnej pomocy prawnej,
- zawarcie porozumień z gminami zgodnie z art. 9 ustawy o udzielaniu nieodpłatnej pomocy prawnej,

⁸ Punkt nr 1 zlokalizowano w miejscowości Ostroróg i Pniewy, Punkt nr 2 zlokalizowano w miejscowości Kaźmierz, Punkt nr 3 zlokalizowano w miejscowości Wronki, Punkt nr 4 zlokalizowano w miejscowości Szamotuły.

⁹ Od marca 2016 r.

- upoważnienie osób udzielających nieodpłatnej pomocy prawnej do przetwarzania danych osobowych stosownie do obowiązku wynikającego z art. 37 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych¹⁰,
- prawidłowy sposób przechowywania dokumentów oraz oświadczeń osób korzystających z nieodpłatnej pomocy prawnej,
- spełnianie przez lokale, w którym udzielana jest pomoc prawna, wymogów wynikających z rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 15 grudnia 2015 r. w sprawie sposobu udzielania i dokumentowania nieodpłatnej pomocy prawnej¹¹,
- prawidłowe ujęcie w planie budżetowym kwoty otrzymanej dotacji celowej z budżetu państwa,
- wykorzystanie dotacji celowej zgodnie z przeznaczeniem,
- terminowe i rzetelne rozliczenie dotacji,
- terminowe i rzetelne sporządzenie sprawozdania Rb-50 o wydatkach związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego za rok 2016,
- prawidłowy sposób ujęcia wydatków w ewidencji księgowej jednostki,
- terminowy zwrot niewykorzystanej części dotacji celowej,
- terminowe i rzetelne sporządzenie zbiorczej informacji o wykonaniu zadania polegającego na udzielaniu nieodpłatnej pomocy prawnej na obszarze Powiatu Szamotulskiego.

W wyniku kontroli stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Powiat Szamotulski zawarł porozumienie z Okręgową Radą Adwokacką w Poznaniu 5 listopada 2015 r., tj. 5 dni po terminie określonym w art. 26 ust. 2 ustawy o udzielaniu nieodpłatnej pomocy prawnej, zgodnie z którym porozumienie powinno zostać zawarte do 31 października 2015 r.

W złożonych wyjaśnieniach Starosta Szamotulski¹² podał, że nieterminowe zawarcie porozumienia spowodowane było wycofaniem się organizacji pozarządowej z prowadzenia punktów nieodpłatnej pomocy prawnej na terenie Powiatu oraz odstąpieniem przez Okręgową Izbę Radców Prawnych w Poznaniu od zawarcia trójstronnego porozumienia pomiędzy Powiatem Szamotulskim i Okręgową Radą Adwokacką w Poznaniu.

¹⁰ Dz. U. z 2016 r. poz. 922.

¹¹ Dz. U. z 2015 r. poz. 2186.

¹² Wyjaśnienia z 8 listopada 2017 r.

2. Wyłonienie organizacji pozarządowej do prowadzenia punktu nieodpłatnej pomocy prawnej w otwartym konkursie ofert nastąpiło po terminie wskazanym w art. 26 ust. 4 ustawy o udzielaniu nieodpłatnej pomocy prawnej, zgodnie z którym wybór ten powinien nastąpić do 15 grudnia 2015 r. Otwarty konkurs ofert został ogłoszony 15 października 2015 r.¹³, natomiast wyboru organizacji pozarządowej dokonano dopiero 23 grudnia 2015 r.¹⁴, tj. 8 dni po terminie określonym ww. przepisami.

Starosta Szamotulski w złożonych wyjaśnieniach¹⁵ podał, że powodem nieterminowego wyboru organizacji pozarządowej było przeoczenie terminu przez pracownika merytorycznie zajmującego się sprawą.

3. Umowy zawarte z adwokatami i radcami prawnymi nie zawierały elementu wymaganego przepisami art. 6 ust. 2 ustawy o udzielaniu nieodpłatnej pomocy prawnej, tj. nie określono wynagrodzenia dla zleceniobiorcy danej umowy.

W złożonych wyjaśnieniach Starosta Szamotulski¹⁶ podał, że w umowach wskazano sposób wyliczenia wynagrodzenia zamiast wynagrodzenia ryczałtowego z powodu zmiennej ilości godzin pełnionego dyżuru w poszczególnych miesiącach.

Przywołane w wyjaśnieniach argumenty nie zasługują na uwzględnienie, ponieważ art. 6 ust. 2 ustawy o udzielaniu nieodpłatnej pomocy prawnej jednoznacznie wskazuje, że w umowie należy określić wynagrodzenie za udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej, a nie sposób jego obliczania.

4. Ogłoszenie o wynikach otwartego konkursu ofert¹⁷ nie zawierało informacji o wysokości przyznanych środków publicznych na realizację zadania, co było wymagane przepisami art. 15 ust. 2h pkt 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie.

W wyjaśnieniach Starosta Szamotulski¹⁸ podał, że powyższe wynika z przeoczenia pracownika odpowiedzialnego za realizację zadania.

¹³ Uchwała Nr 74/2015 Zarządu Powiatu Szamotulskiego z 15 października 2015 r. w sprawie otwartego konkursu ofert na realizację zadań publicznych z zakresu nieodpłatnej pomocy prawnej oraz edukacji prawnej.

¹⁴ Uchwała Nr 92/2015 Zarządu Powiatu Szamotulskiego z 23 grudnia 2015 r. w sprawie powierzenia organizacji pozarządowej (...) prowadzenia dwóch punktów nieodpłatnej pomocy prawnej (...).

¹⁵ Wyjaśnienia z 8 listopada 2017 r.

¹⁶ Wyjaśnienia z 8 listopada 2017 r.

¹⁷ Uchwała Nr 92/2015 Zarządu Powiatu Szamotulskiego z 23 grudnia 2015 r. w sprawie powierzenia organizacji pozarządowej (...) prowadzenia dwóch punktów nieodpłatnej pomocy prawnej (...).

¹⁸ Wyjaśnienia z 8 listopada 2017 r.

Wojewoda Wielkopolski ocenia pozytywnie realizację zadań z zakresu administracji rządowej wynikających z ustawy o fundacjach w 2016 r.

Pozytywną ocenę uzasadnia:

- uregulowanie nadzoru nad fundacjami w regulaminie organizacyjnym Starostwa,
- wyznaczenie pracownika odpowiedzialnego za prowadzenie dokumentacji,
- prowadzenie ewidencji fundacji mających siedzibę na terenie powiatu szamotulskiego.

W trakcie kontroli ustalono, że w okresie kontrolowanym nie wpłynęły do Starostwa sygnały wskazujące, że działania zarządów fundacji mających siedzibę na terenie Powiatu naruszają przepisy prawa albo cel, dla którego fundacje zostały utworzone. Starosta Szamotulski nie korzystał zatem ze środków nadzorczych określonych w przepisach art. 12 – 15 ustawy o fundacjach.

Biorąc pod uwagę oceny zawarte w niniejszym wystąpieniu pokontrolnym¹⁹ wnoszę o:

1. Zawieranie w umowach z adwokatami i radcami prawnymi elementów wyszczególnionych w art. 6 ust. 2 ustawy o udzielaniu nieodpłatnej pomocy prawnej.
2. Zawieranie w ogłoszeniach o wynikach otwartego konkursu ofert informacji wyszczególnionych w art. 15 ust. 2h pkt 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie.

Proszę o przekazanie informacji o sposobie wykonania zaleceń, a także o podjętych działaniach lub przyczynach ich niepodjęcia w terminie 30 dni od daty doręczenia niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

Wojewoda Wielkopolski
(-) Zbigniew Hoffmann

¹⁹ Oraz przepisy dostosowujące określone w art. 26 ustawy o udzielaniu nieodpłatnej pomocy prawnej.